

Հաստատում եմ

Տնօրեն՝

Ն. Մարկոսյան

<<ԱՐԳԻՆԱՅԻ ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ>>ՊՈԱԿ

2023-2024 ուստարի

ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ

Ուսուցիչ՝ Ա. Մինասյան

Առարկայի անվանումը – քիմիա

Դասարանը – 7-րդ

Շաբաթական 2 ժամ

Տարեկան 68 ժամ

Տարեկան թեմատիկ պլանավորում-2023-2024 ուս. տարի-(2 ժամ/շաբ., տարեկան 68 ժամ, որից պահուստային 2 ժամ)

Դասագրքի հեղինակներ՝ Առլիկ Լիսաչատրյան, ԳոհարՆերսիսյան

Թեմա 1 - Երևույթների նյութերի ճանաչումը (10 ժամ)

Նպատակ և ակնկալվող վերջնարդյունքներ

Նպատակ

- Սովորեցնել աշակերտին հասկանալ «Քիմիա» առարկայի խնդիրները և ծանոթանալ նրա կիրառության հիմնական ոլորտներին, կարողանալ անվտանգ աշխատել քիմիայի լաբորատորիայում, վտանգավոր նյութերի հետ զգույշ վարվելու կանոնները:
- Բացատրել մարմին և նյութ հասկացությունները,
- Աջակցել երեխաներին նկարագրելու նյութերի բնորոշ հատկանիշներ, և ցույց տալ, որ այդ հատկանիշների ամբողջությունն էլ հենց այն հատկությունն է, որով նյութը նման է կամ տարբեր է այլ նյութերից:
- Ուսումնասիրել տարբեր ագրեգատային վիճակներում գտնվող նյութեր՝ համեմատելով դրանց որոշակի հատկություններ և այդ հատկությունների վրա հիմնված կիրառությունները:
- Ջարգացնել ֆիզիկական և քիմիական երևույթները փորձով ուսումնասիրելու գործնական հմտություններ :
- Նպաստել սովորողների ճանաչողական, վերլուծական, եզրակացություններ անելու կարողությունների զարգացմանը:
- Նպաստել հաղորդակցման հմտությունների մշակույթի ձևավորմանը խմբային աշխատանքի կազմակերպման միջոցով:
- Ջարգացնել աշակերտների ստեղծագործական հմտությունները:
- Ջարգացնել հարցերի միջոցով ուսումնասիրություններ անելու հմտությունը:
- Խթանել ակտիվ մասնակցությունը առաջադրանքի կատարմանը:
- Դաստիարակել համագործակցային աշխատանքի կանոններին հետևելու կամք և հմտություններ:
- Ջարգացնել քիմիայի լաբորատորիայում աշխատելու, լաբորատոր սարքերի ցուցաբերված կանոններին զգույշ վարվելու և փորձեր կատարելու հմտություններ:

Վերջնարդյունքներ

- **Ք7.ՆՄԲ.ՄՆ.1** Նկարագրի և համեմատի նյութի որոշ ֆիզիկական հատկություններ՝ գույն, խտություն, լուծելիությունը ջրում:
- **Ք7.ՆՄԲ.ՄՆ.2** Համեմատի և դասակարգի ֆիզիկական և քիմիական երևույթները՝ նշելով համապատասխան հատկանիշները:
- **Ք7.ՆՄԲ.ՄՆ.3** Նկարագրի քիմիայի ուսումնասիրման առարկան՝ նյութի կառուցվածքը, հատկությունները և կիրառությունը:
- **Ք7.ՆՄԲ.ՄՆ.4** Թվարկի և կիրառի անվտանգության որոշ կանոններ քիմիայի լաբորատորիայում:

- **Ք7.ՆԱԲ.ՄԼ.5** Սահմանի և տարբերի նյութ և *Ֆիզիկական մարմին* հասկացությունները:
- **Ք7.ՆԱԲ.ՄԼ.6** Ճանաչի և օգտագործի պարզ լաբորատոր սարքեր (փորձանոթ, չափիչ գլան, պիպետ, կոլբ, ձագար, բաժակ, կաթոցիկ, հավանգ, սպիրտայրոց, կալան, բռնակներ և այլն):

№	№	Ուսուցանվող դասանյութ Դասի թեմա, պարագրաֆ, էջ, տնային աշխատանք	Ժամա- քանակ	Այլ նշումներ
1.	1.	Քիմիայի խնդիրները: § 1.1 էջ 6-8 վարժ. 1, 2	1	Ծանոթանալ դասարանի հետ՝ կիրառելով տարբեր ինտերակտիվ մեթոդներ: «Մտագրոհ» մեթոդով պարզել աշակերտների գիտելիքները, կազմել քիմիական պաստառ՝ «Քիմիայի հիմնական բնագավառները»:
2.	2.	Նյութերը և դրանց հատկությունները: §1.2, էջ 9-14 վարժ. 1, 2	1	Տես օրվա դասի պլանը:
3.	3.	Քիմիայի լաբորատոր սարքավորումներ և լաբորատորիայում աշխատելու անվտանգության հիմնական կանոններ: §1.3, էջ 15-21 վարժ. 1, 2, 3	1	Տես օրվա դասի պլանը:
4.	4.	Նյութերի ճանաչումը՝ ըստ հատկությունների. դիտում, նկարագրում, քիմիական փորձ: §1.4, էջ 22-25 վարժ. 1 էջ 28	1	Տես օրվա դասի պլանը:

5.	5.	Անվտանգության կանոններ: Անվտանգության կանոնների վերհիշում: Լաբորատոր աշխատանք N1. §1.5, էջ26-28	1	Տես օրվա դասի պլանը:
6.	6.	Լաբորատոր սարքերի օգտագործման հմտություններ (չափիչ սարքերով, քիմիական սպասքով, սպիրտայրոցով, կալաններով և բռնակներով ճիշտ աշխատելու հմտություններ): §1.6, էջ 21, 28-32	1	
7.	7.	Ֆիզիկական և քիմիական երևույթներ: §1.7, էջ32-36	1	
8.	8.	Անվտանգության կանոններ Լաբորատոր աշխատանք 2. Ֆիզիկական և քիմիական երևույթներ (օրինակ՝ սառույցի հալում, լուցկու կմախքում):	1	
9.	9.	Լաբորատոր ձևավորող աշխատանքի ամփոփում (անվտանգության կանոններ, սարքավորումների ճանաչում, քիմիական փորձ, նկարագրում, դիտում, ֆիզիկական և քիմիական երևույթներ):	1	
10.	10.	Լաբորատոր ձևավորող աշխատանքի վերլուծություն:	1	

Թեմա 2 -Քիմիայի հիմնական հասկացություններ (15 ժամ)

Նպատակ և ակնկալվող վերջնարդյունքներ

Նպատակ

- Ձևավորել գիտելիքներ ատոմի կառուցվածքի և պարբերական աղյուսակի կառուցվածքի վերաբերյալ:
- Սահմանել ատոմ և քիմիական տարր հասկացությունները, ցուցաբերել դրանք միմյանցից տարբերելու կարողություն, բերել օրինակներ:
- Ծանոթացնել քիմիական տարրերի նշանների անվանումներին, գրառմանը և արտասանությանը:
- Բացատրել նույն տարրի առաջացրած պարզ նյութերի տարբերությունները և փոխադարձ անցումը մեկը մյուսին:
- Կարողանալ գտնել քիմիական տեղեկատվության տարբեր աղբյուրներից, ընդհանրացում կատարել:
- Իմանալ քիմիական տարրերի անհամաչափ տարածվածությունը բնության մեջ:
- Թվարկել երկրակեղևի բաղադրության 9 հիմնական տարրերը:
- Ձևավորել գիտելիքներ ատոմի կառուցվածքի և ներատոմային մասնիկների (լիցք ու զանգված) վերաբերյալ:
- Ծանոթացնել իզոտոպ և զանգվածային թիվ հասկացություններին:
- Զարգացնել իզոտոպները գրավոր ներկայացնելու հմտություն:
- Ձևակերպել *տարրի հարաբերական ատոմային զանգված* հասկացությունը: Գրել անհրաժեշտ բանաձևերը:

- Ծանոթացնել «ատոմի զանգված», «հարաբերական ատոմային զանգված», «զանգվածի ատոմային միավոր՝ գ.ա.մ.» հասկացություններին:
- Ծանոթացնել պարբերական համակարգի կառուցվածքին:
- Ձևավորել ՊՀ-ում տարրի տեղը և դիրքը որոշելու հմտություն:
- Ձևավորել տարրերի կարգաթվի, միջուկի լիցքի, պրոտոնների և էլեկտրոնների ընդհանուր թվի միջև կապ հաստատելու հմտություն:
- Ստուգել սովորողների գիտելիքներն ու հմտություններն ըստ վերջնարդյունքների:
- Չարգացնել ատոմի կառուցվածքի և իզոտոպների վերաբերյալ վարժություններ ու խնդիրներ լուծելու հմտություններ:
- Սովորեցնել վերլուծել նյութի բաղադրությունը, կառուցվածքը, ինքնուրույնկազմի համակցված խնդիրներ և լուծել դրանք:
- Վերհանել սովորողների ձեռք բերած գիտելիքները և բացթողումները ատոմի կառուցվածքի վերաբերյալ:
- Ձևավորել վերլուծելու և գնահատելու հմտություններ:
- Ձևավորել հետազոտական աշխատանք կատարելու հմտություններ:
- Չարգացնել սկզբնաղբյուրների հետ աշխատելու, SՅՏ կիրառության հմտություններ:
- Չարգացնել համագործակցային հմտություններ:

Վերջնարդյունքներ

1. **Ք7.ՆՄԲ.ԱՏՆ.1** Սահմանի ատոմը՝ որպես տարրի փոքրագույն մասնիկ և հասկանա, որ ատոմները չեն կարող տրոհվել քիմիական ռեակցիայի ընթացքում:
2. **Ք7.ՆՄԲ.ԱՏՆ.2** Նկարագրի ատոմի կառուցվածքը միջուկի, պրոտոնների, նեյտրոնների և էլեկտրոնների տեսանկյունից:
3. **Ք7.ՆՄԲ.ԱՏՆ.3** Ներկայացնի ներատոմային մասնիկների՝ պրոտոնի, նեյտրոնի և էլեկտրոնի, հարաբերական զանգվածը և լիցքը:
4. **Ք7.ՆՄԲ.ԱՏՆ.4** Սահմանի *իզոտոպ* և *զանգվածային թիվ* հասկացությունները:
5. **Ք7.ՆՄԲ.ԱՏՆ.5** Սահմանի *քիմիական տարր* հասկացությունը և ներկայացնի որոշ կարևոր տարրերի (թթվածին՝ O, ազոտ՝ N, ֆոսֆոր՝ P, ջրածին՝ H, ածխածին՝ C, նատրիում՝ Na, կալցիում՝ Ca, երկաթ՝ Fe, քլոր՝ Cl և այլն) նշանները:
6. **Ք7.ՆՄԲ.ԱՏՆ.6** Թվարկի որոշ իզոտոպների օրինակներ, ներկայացնի դրանց նշանները և բացատրի նշանում առկա թվերի իմաստը ատոմի զանգվածի, պրոտոնների և նեյտրոնների թվերի տեսանկյունից ($P({}_1^1H)$, $D({}_1^2H)$, $T({}_1^3H)$, ${}^{12}_6C$, ${}^{14}_6C$ և այլն):
7. **Ք7.ՆՄԲ.ԱՏՆ.7** Տարրերի *ատոմի զանգված* (գրամ) և *հարաբերական ատոմային զանգված* հասկացությունները: Սահմանի *զանգվածի ատոմային միավորը* (գ.ա.մ.)՝ որպես ${}^{12}C$ -իզոտոպի զանգվածի 1/12 մաս:
8. **Ք7.ՆՄԲ.ԱՏՆ.8** Դասակարգի քիմիական տարրերը՝ ըստ ֆիզիկական հատկությունների երկու խմբի՝ մետաղներ և ոչ մետաղներ:
9. **Ք7.ՆՄԲ.ԱՏՆ.9** Ներկայացնի պարբերական աղյուսակը՝ որպես բոլոր հայտնի տարրերի համակարգ:
10. **Ք7.ՆՄԲ.ԱՏՆ.10** Նկարագրի պարբերական աղյուսակի կառուցվածքը և քիմիական տարրի զբաղեցրած դիրքը

(պարբերություն, խումբ, կարգաթիվ):

11. **Ք7.ՆՄԲ.ԱՏՆ.11** Հակիրճ նկարագրի քիմիական տարրերի որոշ հատկություններ (մետաղական, ոչ մետաղական)՝ ըստ աղյուսակում դրանց զբաղեցրած դիրքի:

12. **Ք7.ՆՄԲ.ԱՏՆ.12** Կիրառի ատոմի, քիմիական տարրերի և դրանց նշանների մասին ստացված գիտելիքները վարժությունների լուծման համար:

№	№	Ուսուցանվող դասանյութ Դասի թեմա, պարագրաֆ, էջ, տնային աշխատանք	Ժամա- քանակ	Այլ նշումներ
11.	1.	Ատոմ: Քիմիական տարր: Քիմիական տարրի նշաններ: §2.1, էջ 39-44	1	
12.	2.	Ատոմի կառուցվածք: Ներատոմային մասնիկներ՝ պրոտոն, էլեկտրոն, նեյտրոն, լիցքևզանգված: §2.2, էջ 45-49 §2.3, էջ 50-52	1	
13.	3.	Իզոտոպներ: §2.4, էջ 53-56	1	
14.	4.	Վարժությունների լուծում «Ատոմի կառուցվածք» - թեմայից	1	
15.	5.	Ատոմի զանգվածն հարաբերական ատոմային զանգված: §2.5, էջ 57-60	1	
16.	6.	Խմբային հետազոտական աշխատանքի ձևավորող նախապատրաստական աշխատանքներ՝ թեմայի ընտրություն, հետազոտման հարցի ձևակերպում և այլ պահանջներ:	1	
17.	7.	Քիմիական տարրեր՝ մետաղներ և ոչ մետաղներ: §2.6, էջ 61-64	1	
18.	8.	Քիմիական տարրերի պարբերական աղյուսակ: §2.7, էջ 65-69	1	
19.	9.	Բանավոր ամփոփիչ հարցում: Ատոմի կառուցվածք և պարբերական աղյուսակ (պարբերություն, խումբ, կարգաթիվ, պրոտոն, էլեկտրոն, նեյտրոն): §2.8, էջ 70-74	1	
20.	10.	Բանավոր ամփոփիչ հարցում: Ատոմի կառուցվածք և պարբերական աղյուսակ (պարբերություն, խումբ, կարգաթիվ, պրոտոն, էլեկտրոն, նեյտրոն): §2.8, էջ 70-74	1	
21.	11.	Խմբային հետազոտական աշխատանքներ կայացում ատոմի	1	

		կառուցվածքի բացահայտման աղյուսակի ստեղծման պատմության վերաբերյալ: Էջ 74	և/կամ պարբերական		
22.	12.	Ձևավորող թեստային աշխատանք Էջ 76-77		1	
23.	13.	Ձևավորող թեստային աշխատանքի վերլուծություն		1	
24.	14.	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք թեմա 1 և 2 Էջ 106		1	
25.	15.	Թեմատիկ գրավոր աշխատանքի վերլուծություն		1	

Թեմա 3 - Մոլեկուլ (20 ժամ)

Նպատակ և ակնկալվող վերջնարդյունքներ

Նպատակ

- Ձևավորել գիտելիք պարզ և բարդ նյութերի մասին:
- Չարգացնել գործնական հմտություններ խառնուրդների բաժանման փորձերի օգնությամբ:
- Ձևավորել գիտելիք մոլեկուլի և քիմիական բանաձևերի վերաբերյալ:
- Չարգացնել պարզ և բարդ նյութերը նկարագրելու և դասակարգելու հմտություններ:
- Ձևավորել մետաղական և ոչ մետաղական տարրեր, և մետաղական և ոչ մետաղական պարզ նյութերի միջև կապ հաստատելու ունակություն, պարբերակա համակարգում տարրերի զբաղեցրած դիրքը որոշելու կարողություն:
- Իմանալ քիմիական տարրերի տարածվածությունը ըստ ծավալային բաժինների երկրի կեղևում, մթնոլորտում, մարդու օրգանիզմում, ծովի ջրում:
- Ծանոթացնել նյութի բաղադրության հաստատունության օրենքի էությանն ու կիրառությանը:
- Ձևավորել հարաբերական մոլեկուլային զանգված հասկացության սահմանում և ըստ քիմ. բանաձևի հարաբերական մոլեկուլային զանգվածի մեծությունը հաշվելու կարողություն:
- Չարգացնել տրված նյութերի հարաբերական մոլեկուլային զանգվածները հաշվելու կարողություն էլնելով տարրերի հարաբերական ատոմային զանգվածներից և ինդեքսներից:
- Ցուցաբերել քիմիական բանաձև հասկացությունը սահմանելու կարողություն, քիմիական բանաձևերը գրելու և կարդալու ունակություն, նյութի բաղադրության հաստատունության օրենքը բացատրելու կարողություն:
- Գաղափար տալ տարրերի զանգվածային բաժինների հաշվարկներից էլնելով տրված նյութի քիմիական բանաձևից: Կատարել պարզագույն հաշվարկներ քիմիական բանաձևերով:
- Կապ հաստատել նյութի հարաբերական մոլեկուլային զանգված և տարրի զանգվածային բաժին հասկացությունների միջև:
- Ձևավորել քիմիական բանաձև արտածելու հմտություն՝ հիմնվելով տարրի զանգվածային բաժին հասկացության վրա:
- Ձևավորել, ըստ վալենտականության, քիմիական բանաձևեր կազմելու հմտություններ:

- Ջարգացնել գիտելիքներ մաքուր նյութերի և խառնուրդների վերաբերյալ:
- Ջարգացնել մաքուր նյութերն ու խառնուրդները տարբերելու և խառնուրդները դասակարգելու հմտություններ:
- Ծանոթացնել համասեռ և անհամասեռ խառնուրդների բաղադրամասերի բաժանման եղանակներին:
- Ծանոթացնել խառնուրդների բաժանման նպատակով օգտագործվող որոշ սարքերի:
- Ջարգացնել համասեռ խառնուրդի բաղադրամասերը թղթային քրոմատագրման եղանակով բաժանելու հմտություն:
- Ջարգացնել համասեռ խառնուրդի բաղադրամասերը թորման եղանակով բաժանելու հմտություն:
- Սովորեցնել պլանավորել աշխատանքը: Կատարել լրացուցիչ գրականության ուսումնասիրում:

Վերջնարդյունքներ

1. **Ք7.ՆՄԲ.ՄԲ.1** Սահմանի *մոլեկուլ* հասկացությունը՝ որպես ատոմների միացման արգասիք:
2. **Ք7.ՆՄԲ.ՄԲ.2** Սահմանի *քիմիական բանաձև, ինդեքս* հասկացությունները:
3. **Ք7.ՆՄԲ.ՄԲ.3** Կազմի պարզագույն և մոլեկուլային բանաձևերի օրինակներ՝ ելնելով ատոմների որոշակի թվով կապեր առաջացնելու ունակությունից:
4. **Ք7.ՆՄԲ.ՄԲ.4** Բացատրի մոլեկուլային բանաձևերի նշանակությունը հետևյալ օրինակներով՝ H_2 , O_2 , N_2 , H_2O , H_2O_2 , NH_3 , CH_4 , CO_2 :
5. **Ք7.ՆՄԲ.ՄԲ.5** Սահմանի *տարրի վալենտականություն* հասկացությունը որոշակի թվով ատոմներ (օրինակ՝ ջրածին) միացնելու տեսանկյունից:
6. **Ք7.ՆՄԲ.ՄԲ.6** Կազմի երկտարր միացությունների բանաձևերը՝ ըստ վալենտականության և որոշի տարրերի վալենտականությունը երկտարր նյութերի մոլեկուլներում:
7. **Ք7.ՆՄԲ.ՄԲ.7** Մեկնաբանի մոլեկուլների կառուցվածքի գնդաձողային մոդելները՝ ելնելով տարրի վալենտականություն գաղափարից:
8. **Ք7.ՆՄԲ.ՄԲ.8** Կիրառի մոլեկուլի և քիմիական բանաձևի մասին ստացած գիտելիքները վարժությունների և խնդիրների լուծման համար:
9. **Ք7.ՆՄԲ.ՄԲ.9** Սահմանի նյութի բաղադրության հաստատունության օրենքը:
10. **Ք7.ՆՄԲ.ՆՏ.1** Սահմանի և տարբերակի պարզ և բարդ նյութերը (միացությունները)՝ ելնելով դրանց բաղադրությունից:
11. **Ք7.ՆՄԲ.ՆՏ.2** Սահմանի և հաշվի հարաբերական մոլեկուլային զանգվածը:
12. **Ք7.ՆՄԲ.ՆՏ.3** Հաշվի տարրերի զանգվածային բաժինները՝ ելնելով նյութի մոլեկուլային բանաձևից:
13. **Ք7.ՆՄԲ.ՆՏ.4** Որոշի մոլեկուլի քիմիական բանաձևը՝ ելնելով տարրերի տրված զանգվածային բաժիններից:
14. **Ք7.ՆՄԲ.ՆՏ.5** Սահմանի *մաքուր նյութ* և *խառնուրդ* հասկացությունները, բերի համապատասխան օրինակներ:
15. **Ք7.ՆՄԲ.ՆՏ.6** Նկարագրի, գործնականում իրականացնի խառնուրդների բաժանման որոշ եղանակներ (թորում, թղթային քրոմատագրում) և մեկնաբանի դիտարկումները:

№	№	Ուսուցանվող դասանյութ Դասի թեմա, պարագրաֆ, էջ, տնային աշխատանք	Ժամա- քանակ	Այլ նշումներ
26.	1.	Մոլեկուլ: քիմիական բանաձև: §3.1, էջ 79-80	1	
27.	2.	Պարզ նբարդ նյութեր: §3.2, էջ 81-83	1	
28.	3.	Երկտարր քիմիական միացությունների բանաձևերի կազմում ըստ վալենտականության՝ օքսիդներ, քլորիդներ, սուլֆիդներ: §3.3, էջ 84-87	1	
29.	4.	Գործնական աշխատանք: Կառուցիկ/կամպատկերի որոշ նյութերի գնդաձողային մոդելներ: Օրինակ՝ Cl ₂ , O ₂ , H ₂ O, NH ₃ , CH ₄ նայլն: §3.3, էջ 84-87	1	
30.	5.	<i>Թեմատիկ ամփոփիչ գրավոր աշխատանք:</i>	1	
31.	6.	Կիսամյակային արդյունքների ամփոփում:	1	
32.		Պահուստային ժամ		
33.	7.	Հարաբերական մոլեկուլային զանգված: §3.4, էջ 88-90	1	
34.	8.	Տարրերի զանգվածային բաժին: §3.5, էջ 91-94	1	
35.	9.	Խնդիրների և վարժությունների լուծում (զանգվածային բաժին): §3.6, էջ 95-96	1	
36.	10.	Մաքուր նյութեր նխառնուրդներ: Հետազոտական թեմայի ընտրություն: §3.7, էջ 97-103	1	
37.	11.	Անվտանգության կանոններ Լաբորատոր ձևավորող աշխատանք 1. Թորման եղանակով համասեռ խառնուրդից նյութերի բաժանում: Օրինակ՝ ացետոն- ջուր:	1	
38.	12.	Լաբորատոր ձևավորող աշխատանքի վերլուծություն	1	
39.	13.	Անվտանգության կանոններ: Լաբորատոր գնահատվող աշխատանք N 2. Թղթային քրոմատագրում: Օրինակ՝ գրիչի թանաքի քրոմատագրում:	1	

40.	14.	Լաբորատոր աշխատանքների գրավոր ամփոփում	1	
41.	15.	Լաբորատոր աշխատանքի/գրավորի վերլուծություն	1	
42.	16.	Ֆիլմի դիտում ջրի մաքրման եղանակների մասին:	1	
43.	17.	Խմբային հետազոտական աշխատանք և ներկայացում մաքուր նյութերի և խառնուրդների շանակության և կիրառության վերաբերյալ:	1	
44.	18.	Խմբային հետազոտական աշխատանք և ներկայացում մաքուր նյութերի և խառնուրդների շանակության և կիրառության վերաբերյալ:	1	
45.	19.	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	1	
46.	20.	Թեմատիկ գրավոր աշխատանքի վերլուծություն		

Թեմա 4 -Քիմիական ռեակցիաներ (20 ժամ)

Նպատակ և ակնկալվող վերջնարդյունքներ

Նպատակ

- Ձևավորել գիտելիք քիմիական ռեակցիաների և հավասարումների վերաբերյալ:
- Չարգացնել գործնական հմտություններ քայքայման և միացման ռեակցիաների օրինակներով:
- Ծանոթացնել ռեակցիայի սկզբնանյութ (ելանյութ) և արգասիք (վերջանյութ) հասկացություններին:
- Վերհիշել քիմիական ռեակցիաների ընթացքի հատկանիշները:
- Չարգացնել գիտելիքներ զանգվածի պահպանման օրենքի վերաբերյալ:
- Ձևավորել զանգվածի պահպանման օրենքի հիման վրա որոշ հաշվարկներ կատարելու հմտություններ:
- Ձևավորել գիտելիքներ քիմիական ռեակցիայի ուրվագիր, ռեակցիայի հավասարում, գործակից հասկացությ. վերաբերյալ:
- Ծանոթացնել քիմիական ռեակցիայի հավասարում կազմելու քայլաշարին:
- Ձևավորել քիմիական ռեակցիայի ուրվագիր և հավասարում կազմելու հմտություններ:
- Կարողանա միմյանցից տարբերել գործակից և ինդեքս հասկացողությունները, և իմանա, թե ի՞նչ են ցույց տալիս նրանցից յուրաքանչյուրը:
- Լաբորատոր փորձերի միջոցով ուսումնասիրել միացման ռեակցիաները:
- Ընդհանրացնել այն տեղեկությունը, որը տալիս է քիմիական ռեակցիայի հավասարումը:
- Ձևավորել հետազոտական աշխատանք կատարելու հմտություններ:
- Չարգացնել սկզբնաղբյուրների հետ աշխատելու, S2S կիրառության հմտություններ:
- Չարգացնել համագործակցային հմտություններ:

- Ձևավորել հմտություննուսուցչի վերահսկողությամբ, իրականացնելով քիմիական ռեակցիաները քիմիայի լաբ.-ում, իսկ անհրաժեշտ նութերի բացակայության դեպքում, իրականացնել վիրտուալ փորձեր՝ S2S կարֆինետում:
- Գաղափար տալիաշվարկային խնդիրներում առկա երկու մասերի՝ քիմիական և մաթեմատիկական, առկայության և լուծման մասին:

Վերջնարդյունքներ

1. **Ք7.ԲՈ.ԲՈՂ.1** Սահմանի և օգտագործի *ելանյութ* և *վերջանյութ* հասկացությունները:
2. **Ք7.ԲՈ.ԲՈՂ.2** Գործնականում իրականացնի միացման և քայքայման ռեակցիաները: Մեկնաբանի դիտարկումները:
3. **Ք7.ԲՈ.ԲՈՂ.3** Սահմանի զանգվածի պահպանման օրենքը:
4. **Ք7.ԲՈ.ԲՈՂ.4** Կազմի քիմիական ռեակցիայի հավասարում՝ հիմնվելով զանգվածի պահպանման օրենքի վրա և բացատրի ռեակցիայի հավասարման գործակիցների նշանակությունը:
5. **Ք7.ԲՈ.ԲՈՂ.5** Կիրառի զանգվածի պահպանման օրենքը հաշվարկային խնդիրներում՝ ելանյութերի և/կամ վերջանյութերի զանգվածի պարզաբանման համար:
6. **Ք7.ԲՈ.ԲՈՂ.6** Սահմանի միացման և քայքայման ռեակցիաները: Ներկայացնի և տարբերի ռեակցիաների հավասարումները պարզ նյութերի և երկտարր միացությունների (օքսիդ, քլորիդ, սուլֆիդ) օրինակներով:
7. **Ք7.ԲՈ.ԲՈՂ.7** Կիրառի քիմիական ռեակցիաների դասակարգման մասին ստացված գիտելիքները վարժությունների լուծման համար:
8. **Ք7.ԿՀ.ՈՍ.1** Համեմատի առօրյա կյանքում հանդիպող որոշ պարզ քիմիական ռեակցիաների ընթացքի ժամանակահատվածները, օրինակ՝ երկաթի ժանգոտումը լուցկու այրման հետ:

№	№	Ուսուցանվող դասանյութ Դասի թեմա, պարագրաֆ, էջ, տնային աշխատանք	Ժամա- քանակ	Այլ նշումներ
47.	1.	Զանգվածի պահպանման օրենք: §4.1, էջ 109-112 Հետազոտական թեմայի ընտրություն:	1	
48.	2.	Անվտանգության կանոններ Լաբորատոր աշխատանք 1 Պղնձի օքսիդացում քաղցկալ փորձանոթներում: § 4.2 էջ 113	1	
49.	3.	Խնդիրների լուծում (զանգվածի պահպանման օրենք)	1	
50.	4.	Քիմիական ռեակցիաներ և հավասարումներ: §4.3, էջ 114-118	1	
51.	5.	Քիմիական ռեակցիաներ և հավասարումներ: §4.3, էջ 114-118	1	
52.	6.	Քիմիական ռեակցիաների սկսելու և ընթանալու պայմաններ: §4.4, էջ 119-120		

53.	7.	Քիմիական ռեակցիաների դասակարգում: Միացման և քայքայման ռեակցիաներ: §4.4, էջ 119-120	1	
54.	8.	Անվտանգության կանոններ: Ձևավորող աշխատանքանդրադարձով Լաբորատոր աշխատանք 2. Կայցիումի օքսիդի և ջրի փոխազդեցություն: §4.5, էջ 121	1	
55.	9.	Անվտանգության կանոններ Գնահատվող աշխատանք: Լաբորատոր աշխատանք 3. Ջրածնի պերօքսիդի քայքայում §4.5, էջ 122	1	
56.	10.	Լաբորատոր աշխատանքների ամփոփում թեստի միջոցով	1	
57.	11.	Լաբորատոր աշխատանքների վերլուծություն	1	
58.	12.	Բանավոր ամփոփիչ հարցում: Ռեակցիաների հավասարումների կազմում և դասակարգում:	1	
59.	13.	Բանավոր ամփոփիչ հարցում: Ռեակցիաների հավասարումների կազմում և դասակարգում:	1	
60.	14.	Արագ և դանդաղ ընթացող ռեակցիաներ:	1	
61.	15.	Լաբորատոր աշխատանք Ջրածնի ստացում և այրում: §4.6, էջ 125	1	
62.	16.	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք Թեմա 4	1	
63.	17.	Թեմատիկ գրավոր աշխատանքի վերլուծություն	1	
64.	18.	Խմբային հետազոտական աշխատանքներ կայացում Զանգվածի պահպանման օրենքի և/կամ նյութի բաղադրության հաստատունության օրենքի բացահայտման պատմություն:	1	
65.	19.	Քիմիան և բնապահպանական խնդիրները: էջ 139-142	1	
66.	20	Կիսամյակային արդյունքների ամփոփում:	1	
67.		Քիմիան և բնապահպանական խնդիրները: Կյոռ սեղան-քննարկում (հավելված)	1	
68.		Պահուստային ժամ	1	